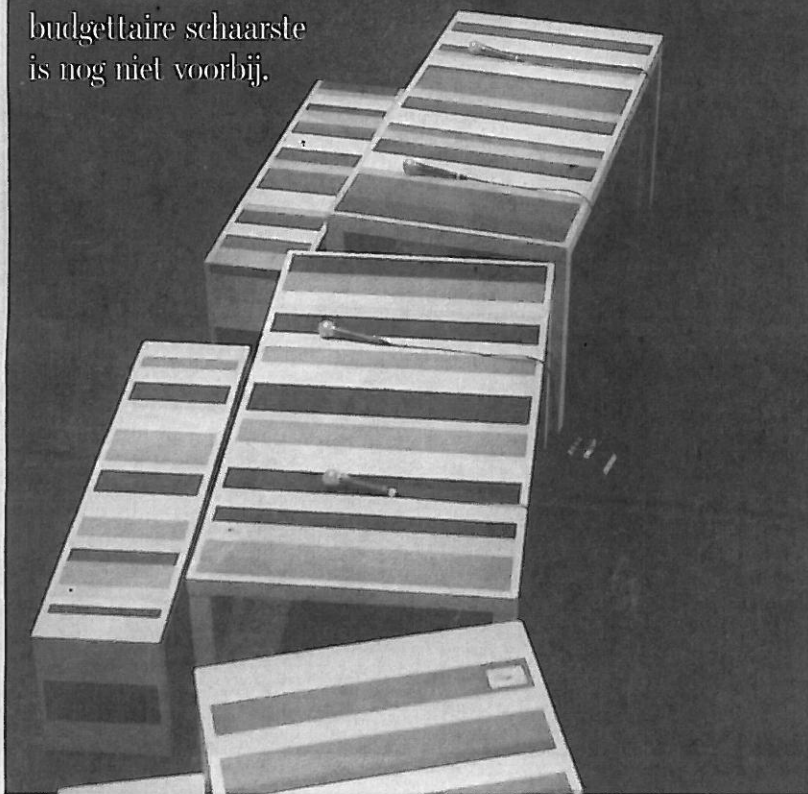

Dertig keer een doorbraak

Goed nieuws van het Cultuurforum: ideeën zat om tegen 2020 van Vlaanderen een culturele topregio te maken. Minister Joke Schauvliege vindt ze alle dertig even goed. Het slechte nieuws: de budgettaire schaarste is nog niet voorbij.

Joke Schauvliege geeft haar slottoespraak in de Vooruit. © Wouter Van Vooren

BELEID

VAN ONZE REDACTEUR

GEERT VAN DER SPEETEN

GENT | Joke Schauvliege (CD&V), de Vlaamse minister van Cultuur, wil graag een toekomstplan uitwerken dat vanuit de cultuurwereld zelf komt. Ze zette zeven 'ateliers' aan het werk, met daarin de meest diverse specialisten. Gisteren stelden ze hun nota's voor in elf zalen van de Vooruit in Gent.

'De sector draagt zelf de ideeën aan en dat is nieuw', zei Schauvliege glunderend. Tijdens haar allereerste persconferentie over cultuur, elf maanden nadat ze minister is geworden, freewheelde ze over de voorstellen en hoe ze die wil vertalen tot een cultureel masterplan.

Later in de namiddag sprak Schauvliege ook de vijfhonderd

aanwezige professionals uit de cultuursector toe. Ze had het over ambities en urgentie. 'Want 2020 is niet veraf.' Maar alle aanwezigen kregen ook de boodschap mee dat de budgettaire situatie er voor 2011 nog steeds niet rooskleurig uitziet. Verdere besparingen zullen noodzakelijk zijn.

'De sector draagt zelf de ideeën aan en dat is nieuw'

Schauvliege wil daarom alternatieve financieringspistes bewandelen en uittesten. Cultuurorganisaties moeten meer privémidelen uit de markt halen. En ook assertiviteit op het internationale forum kan helpen, denkt ze. 'Bij

elke grote economische missie in het buitenland moet er een culturele reflex zijn. Niet om te pronken met onze kunstenaars, maar om ze kansen te geven.'

Tegenover de verzamelde pers blikte Schauvliege ook even terug op de vorige legislatuur. De budgetverhogingen die ze dit jaar realiseerde, hadden vaak tot doel om niet-gerealiseerde engagementen van haar voorganger Bert Anciaux hard te maken. 'Duurzaam beleid en rechtszekerheid zijn voor mij prioritair. Trek je een nieuw gebouw op, dan zijn daar ook verhoogde werkmiddelen voor nodig.'

Schauvliege ziet ook de nadelen van de drastische verhoging van de subsidies onder Anciaux. 'Ze zijn uitgesmeerd en versnipperd over een te groot aantal spelers. Groeien is daardoor haast onmogelijk.' Bij een volgende ronde,

REACTIE

Philippe Vandenweghe, zakelijk leider Smak: 'Het is goed om te dromen en ik heb tijdens het Cultuurforum veel mooie voorstellen gehoord. Maar ik wil ook pleiten voor realisme. In plaats van dertig doelstellingen die je uitspreekt, kan je beter kiezen voor vijf doelstellingen die je ook haalt.' 'Ook wat financieel mogelijk is in besparingsjaren speelt dan mee. De plaat "hier hebben we meer geld voor nodig" klinkt stilaan afgezaagd. Daarom is het verstandiger om te kiezen voor thema's die zowel door het beleid als de cultuurwereld gestimuleerd worden. Zoals zakelijke samenwerking tussen cultuurhuizen, waar je nu nog steeds voor afgestraft dreigt te worden.'

Katia Segers, voorzitter adviescommissie: 'Ik hoor van Joke Schauvliege dat ze de beoordelingscommissies drastisch wil hervormen. Ze kant zich tegen een kwaliteitsadvies dat beperkt blijft tot de incrowd. Ook de bankdirecteur mag zich uitspreken over dansvoorstellingen, heet het dan. Oké voor mij. Maar ook Bert Anciaux heeft zo'n hervorming geprobeerd en het heeft nauwelijks iets opgeleverd.'

Franky Devos, directeur Buda Kortrijk: 'Dit kan een doorbraakmoment zijn. Vooral door de keuze van nieuwe thema's, zoals ecocultuur, cultuur en economie of e-cultuur. Maar de motivatie waarom al deze thema's hier samenkomen in één pact, heb ik nog niet gehoord.'

Joris Rossie, directeur CJP: 'Het is een project dat de sector zal aanzetten om zelf het heft in handen te nemen. Maar is het een toekomstproject? Op e-cultuur na, lees ik weinig voorstellen die echt op een jong publiek mikken. Het project heet wel Cultuurforum 2020, maar het lijkt nauwelijks de huidige regeerperiode te overstijgen. (gvds)

voor de structurele subsidies vanaf 2013, wil de minister drastische keuzes maken. 'Ik heb geen illusies dat er consensus over zal zijn. Maar keuzes zijn nodig om het cultuurbeleid kansen te geven.' Hoe moet het verder? Uit de vooropgestelde 'doorbraken' of doelstellingen van het Cultuurforum 2020 wordt geen ranglijst gemaakt. Ze worden alle dertig integraal overgeheveld naar het toekomstplan Vlaanderen in Actie (VIA). Schauvliege wil er meetbare acties aan koppelen, die een jaarlijkse update krijgen. Zo zullen we volgend jaar al weten hoe vanzelfsprekend e-cultuur in Vlaanderen is, of hoe met de ecologische voetafdruk van onze cultuurhuizen zit.

Sommige van de doelstellingen worden nogal kernachtig vertaald, zoals 'een prijs uitreiken voor de Beste Culturele School'. Andere moeten nog de toets van de haalbaarheid doorstaan. De minister wil bijvoorbeeld onderzoeken of culturele organisaties kunnen volstaan met een basis-subsidie, een soort van bestaansminimum. De extra's moet komen uit eigen middelen of uit de projectbepot. 'Het zou een omslag betekenen, maar evengoed is dit een puur utopisch project.'

Is het Cultuurforum 2020 een visionaire stap vooruit? Op zich zijn de aangereikte thema's stuk voor stuk valabel. Maar het geheel lijkt met losse steek samengebreid. Het stadium van de denkoefening is dit meerjarenproject nog niet ontgroeid.

'Heeft iemand een alternatief?'

De verzamelde cultuursector had zich vooraf flink boos gemaakt. Drie belangengroepen hadden opgeroepen om in de Vooruit protest aan te tekenen tegen de jongste besparingsgolf. Met het intrekken van reisonkosten en 'durfkapitaal' voor projecten, treft ze vooral de individuele kunstenaar. Het ongenoegen bleef symbolisch. Josse De Pauw las zijn statement voor dat vorig weekend in deze krant verscheen, en werd daarvoor net niet in de bloemen gezet door de minister. Schauvliege gaf tekst en uitleg over de bevrozing van de projectsubsidies. 'De bezorgdheid van de artiesten is ook de mijne', zei ze. 'Maar ik kon niet anders. De blokkering geldt voor alle beleidsterreinen, en 97 procent van het kunstendebudget ligt vast tot eind 2012.'

'Ik heb bij alle steunpunten naar mogelijke besparingsvormen gepolst. Enkel uit de amateurkunsten kreeg ik een voorstel. Ik nodig iedereen dus opnieuw uit: wie kent een alternatief?' De besparing vloekt niet met haar beleidsplan, waarin ze pleit voor een verhoging van de projectsubsidies, zegt ze. 'Dat staat nog altijd op de agenda. Tegen het einde van de regeerperiode gaat minstens tien procent van het totale kunstendebudget naar projecten.' (gvds)

ONLINE

www.cjism.vlaanderen.be/cultuur